

EDE

Vrolijk tropisch tafereel op een blinde muur aan de Kop van de Parkweg in Ede. De enige echte natuur aan de weg is het woekerende onkruid

Krotten en kapsalons

Smoezelige bars, Turkse budgetkappers, nette huisjes-met-tuin: Parkweg in Ede is een grillige mix. Na 25 jaar wachten knapt de gemeente het gebied op

Menno van den Bos Foto's Flip Franssen

Café-bar Parkweg zit goed verstopt. Achter de zonwering, identiek aan die van de stomerij ernaast, verraadt alleen het Heineken-reclamebord dat er een café is gevestigd. Parkweg is een van de ontmoetingsplekken voor immigranten aan de gelijknamige straat in Ede. Vanmiddag zijn er geen klanten, toch heeft de dame achter de bar 'geen tijd' voor een praatje. Verderop knippert in een ruit een neonlicht in de vorm van een schaar. Een Turkse kapper knipt binnen heren voor 'slechts 10 euro'. Elders knipt een vrijwel identieke Turkse kapsalon voor dezelfde prijs. De kapsalons zijn altijd vol, maar volgens stamgasten van de nabijgelegen Tapperie The Jug knippen ze er wel 'met hun mobieltjes aan het oor'. Wegens de kappers en andere voorzieningen

van en voor immigranten, worden straten als de Parkweg in de volksmond ook wel 'de Gazastrook' genoemd. In Ede kent de Gazastrook een provinciale uitvoering. Er staan ook keurige vrijstaande huizen en dito buurtwinkeltjes. Voorbeeldig aangeharkte tuintjes grenzen aan verwaarloosde panden, zoals een aan onkruid overgeleverde, gekraakte Edah-supermarkt. Smoezeligheid en keurigheid vormen er een grillige mix. Symbolisch voor die mix is de snack die 'kapsalon' wordt genoemd, een multiculturele laagjesmaaltijd van döner kebab, patat, gesmolten kaas en wat blaadjes sla. De Hollands-Arabische snack wordt onder meer bereid bij grillrestaurant Piramide, een van oorsprong Egyptisch familiebedrijf, naast The Jug.

The Jug en de Piramide liggen aan de 'Kop van de Parkweg', het oudste gedeelte van de straat, vlak bij NS-station Ede-Wageningen. Smoezelige bars in historische, maar vervallen herenhuisen, bieden er een somber stemmende eerste indruk van de Gelderse stad. Eén van de kroegen is dichtgetimmerd met lege bierkratten. Bij het café ernaast, B&B 61, is de deur nog wel open, maar zijn de ruiten afgeplakt. De politie arresteerde er in november zeven man voor drugsbezit. Weer iets verderop zit het verlaten pand van coffeeshop De Zwarte Zee. Die werd gesloten omdat het pand te dicht bij een basisschool staat. Ook restaurant Peking is dicht. De letters 'CHINEES-THAIS-INDISCH RESTAU-

Ede

Met verkeerd geschreven letter 'N' probeerde restaurant Peking klanten te trekken. Er kwam al jaren bijna niemand en nu is het restaurant dicht

RANT' – met twee N'en verkeerd om geschreven – hangen nu boven een verlaten ruimte. Het is maar een klein verschil met vroeger, toen de tafeltjes meestal leeg waren. Er kwam al twintig jaar niemand in Peking, weten de stamgasten in The Jug. Als de kundig gevouwen servetten al werden aangevoerd, gebeurde dit doorgaans door de eigenaars. Eigenaar-annex-barman van The Jug Jan Teunissen van Manen (57) kreeg bij het vertrek van de Chinees de groenleren restaurantstoelen aangeboden. Hij sloeg het aanbod vriendelijk af. De zetels pasten niet in het houten interieur van zijn kroeg. In maart besloot de Edese gemeenteraad, na eindeloos gesoebat met projectontwikkelaars en afhankelijk van het al dan niet doorgaan van projecten als de aanleg van een hogesnelheidslijn, tot de sloop van de meeste panden op de Kop van de Parkweg. Een grote beurt van 5 miljoen euro moet de mistroostigheid er binnenkort doen plaatsmaken voor levendigheid. Dit deel van Ede moet 'gemengd gebied' worden, waar 'gewoond, werkt, gewinkeld en uitgegaan wordt en waar het prettig is om te verblijven'. Na de zomer kan de opknopbeurt volgens de gemeente beginnen. Een klein deel van de panden wordt gerenoveerd, waaronder dat van The Jug, tot op-

luchting van de gasten. 'Ede heeft al zo weinig historische bouw,' zegt Mark Exoo (48), oud-barman, tussen twee slokken witbier door. En ja, het pand is weliswaar verkrot, 'maar wat wil je, de gemeente heeft 25 jaar gewacht met aanpakken. Intussen lieten de eigenaren de boel de boel.' Voor de deuren van de kroegen is het dan ook minder gezellig dan binnen. Een poging om met vaalgele schotten een terras op te bouwen blijft steken in goede bedoelingen. Voor de deur van de Piramide is nog de

'De gemeente Ede heeft 25 jaar gewacht met het aanpakken van de straat'

meeste reuring. Eigenaar Tarek Beshay (53) staat er te praten met enkele leeftijdgenoten. Zijn zaak moet opboksen tegen een pizzatent, een spareribverkoper en een patatboer, maar hij heeft z'n vaste klanten. Een man beent uit het rookhok en prijst de '100 procent' service. De Piramide begon ooit als shoarmazaak, maar biedt nu meer. 'Biefstukje, varkenshaasje. Maar de shoarma blijft het beste,'

zegt Beshay's schoonzoon Victor Blanket (27), die hier sinds zijn vijftiende werkt. De Piramide bedient geregeld gasten van The Jug. Populair is het 'vijf-vijfje': een bord patat en een schaal frikadellen, voor tweemaal 5 euro. Barman Teunissen vindt het best als de maaltijd in zijn zaak wordt opgegeten. Hij wast zelfs de borden van zijn burens af – zolang hij maar kan blijven inschenken. Op een vale muur aan de Kop van de Parkweg staat een tropisch tafereel: strand, zon, snorkels, palmbomen. Maar de enige echte natuur aan de weg is het woekerende onkruid onder een groot, op zwart staand, videoscherm op een massieve paal. Esthetisch of praktisch nut van de paal ontbreekt. Lokale Occupy-demonstranten sloegen op deze plek vorige winter hun koepeltenten op. Toch is het niet alleen maar kommer en kwel aan de Parkweg. Oktober vorig jaar opende café-bar Keyfi. Volgens beheerder Ardi Hulsman (37) komt hier 'van alles door elkaar': Turken, Marokkanen, Surinamers en een enkele autochtone Nederlander. In Keyfi wordt gedronken, gepokerd en er worden 'de gekste dingen' besteld – maar toch vooral Turkse pizza. Jongens van gemengde afkomst schudden er lachend hun speelkaarten. Ergens in een hoekje slingert een groenleren stoel.